

Van de redactie

Stikstof, momenteel een hot item in Nederland! Stikstof is plantenvoeding. Via ontlasting van wormen (wormenmest) komt stikstof vrij. Deze biologische voeding voor planten is een alternatief voor kunstmest die erg milieubelastend is om te produceren. Zelfgemaakte wormenmest bespaart kosten en geeft meer voeding aan je bodem. Dit voorkomt uitputting en creëert sterkere en gezondere planten. Voor NME ideaal!

Wormencompost

Op de scholen die het composteren goed oppakken, gaan we nog een stapje verder. Hier introduceren we het composteren met speciale compostwormen. Deze wormen leven niet in de grond, maar in organisch materiaal en worden speciaal gefokt om vermicompost (wormenpoep) en percolaat (vloeibare mest) te produceren. Deze bemesters hebben zelfs een nog betere kwaliteit dan gewone compost en worden voor een relatief hoge prijs verhandeld in tuincentra en op plantenmarkten.

Als onderdeel van het tehuisproject dat we in 2010 samen met Alerta Verde uitvoerden, hebben we twee kilo wormen gekocht (1200 wormen per kilo). Een paar honderd hebben we zelf gehouden om te kweken voor nieuwe projecten. Onder goede condities, temperaturen tussen de 14°C en 27°C, voldoende voedsel en de juiste vochtigheidsgraad planten de wormen zich snel voort en eten ze elke dag hun eigen gewicht aan voedsel. Momenteel kunnen we dankzij onze eigen composthoppen en wormencomposteringsbakken (wormenhotels) nu zonder extra kosten wormen gebruiken in onze projecten.

Na verschillende pogingen op een aantal scholen hebben we gezien dat het weinig zin heeft om met een kleine wormencomposteringsunit te beginnen. Het risico is dan veel groter dat de condities voor de wormen niet ideaal zijn, de bak droogt snel uit en kent grotere temperatuurswisselingen. In een relatief grote bak met een grotere hoeveelheid wormen met basismateriaal (de wormencompost waar ze in zaten) kunnen de wormen zelf bepalen wanneer ze er klaar voor zijn om de nieuwe, door de leerlingen toegevoegde compost te consumeren. En ze vinden zo ook makkelijker een plekje met de juiste vochtigheidsgraad en temperatuur.

Foto van de maand...

Op de Obispo Anayaschool hebben de kinderen zelf de tuin een likje verf gegeven om deze zo een nog prominentere plek te geven binnen de school.

Hoewel sommige kinderen een beetje kriegelig worden van de wormen, zijn levende beestjes voor de meeste kinderen erg interessant en is het mooi, aanvullend lesmateriaal.

De composteringsunit met een emmertje voor de opvang van het percolaat en het bestuderen van de wormen.

Dit jaar hebben we op twee scholen twee wasteilen van elk 45 liter met zo'n 300-400 wormen en zo'n 25 liter wormencompost geïnstalleerd.

De onderste bak heeft een aantal gaten op één specifieke plek om het percolaat op te vangen in een emmer. De tweede bak heeft ronde gaatjes van ongeveer een centimeter verspreid over de hele bodem van de bak. Deze bak plaats je op de eerste bak wanneer deze vol is. Het idee is dat de wormen door de gaten naar de voeding in de tweede bak migreren. Tegen de tijd dat de tweede bak vol is, zitten er in de eerste bak weinig wormen en kan de wormencompost hieruit geoogst en gebruikt worden om de tuin te bemesten. Het percolaat kan sterk verdund met water (1 op 10) gebruikt worden bij de irrigatie.

